

Na podlagi četrtega odstavka 13. člena, četrtega odstavka 14. člena in drugega odstavka 15. člena zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 110/02–ZGO-1) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K

o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje bolezni modrikastega jezika –bluetongue *

1. člen

(splošna določba)

Ta pravilnik določa minimalne ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje bolezni modrikastega jezika.

2. člen

(izrazi)

Za potrebe tega pravilnika imajo uporabljeni izrazi naslednji pomen:

- 1. gospodarstvo je vsak objekt s pripadajočim zemljiščem, v katerem se stalno ali začasno redijo ali gojijo živali, dovzetne za bolezen modrikastega jezika;
- 2. dovzetne vrste živali so vsi prežvekovalci;
- 3. Živali so živali dovzetnih vrst, razen divjih živali;
- 4. vektor je vsak komar vrste Culicoides imicola ali kateri koli drugi komar vrste Culicoides, ki lahko prenaša bolezen modrikastega jezika;
- 5. sum je pojav kakršnih koli kliničnih znakov, ki kažejo na bolezen modrikastega jezika pri dovzetnih vrstah, skupaj z nizom epidemioloških podatkov, ki omogočajo, da se tako možnost razumno predvidi;
- 6. potrditev je izjava Veterinarske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS) na podlagi laboratorijskih rezultatov, da je bolezen modrikastega jezika prisotna na določenem območju;
- 7. državno središče za nadzor bolezni (v nadaljnjem besedilu: DSNB) je skupina strokovnjakov, ki jih imenuje minister, pristojen za veterinarstvo za vodenje ter nadziranje ukrepov za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje kužnih bolezni;
- 8. veterinarska organizacija je pravna ali fizična oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo, opravlja dejavnosti javne veterinarske službe;
- 9. veterinar je veterinar veterinarske organizacije, ki v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo, opravlja veterinarske dejavnosti.

3. člen

(prijavljanje bolezni modrikastega jezika)

Vsak pojav ali sum na bolezen modrikastega jezika je treba nemudoma prijaviti VURS.

4. člen

(ukrepi v primeru suma bolezni modrikastega jezika)

- (1) Veterinar je ob sumu, da se je pojavila bolezen modrikastega jezika, dolžan brez odlašanja potrditi ali ovreči sum in o vsakem sumu nemudoma obvestiti VURS in Nacionalni veterinarski inštitut (v nadaljnjem besedilu: NVI).
- (2) VURS mora nemudoma sklicati člane DSNB, ki vodi in nadzira ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje bolezni.
- (3) Ko je podan sum na bolezen modrikastega jezika, veterinarski inšpektor odredi uradni nadzor na gospodarstvu in naslednje ukrepe, ki jih v skladu z navodili DSNB izvaja veterinarska organizacija:
 - (a) popis vseh živali na gospodarstvu; živali, dovzetnih za bolezen; bolnih ali sumljivih na okužbo ter poginulih živali. Popis živali mora redno ažurirati in vanj vključevati novorojene živali ter živali, ki poginejo v obdobju suma bolezni; podatki morajo biti na voljo ob vsakem obisku gospodarstva;
 - (b) izvesti popis območij, ki bi lahko omogočala razvoj in preživetje vektorjev, posebno pa še območij, ki bi omogočala njihovo razmnoževanje;
 - (c) opraviti epizootiološko poizvedbo v skladu s 7. členom tega pravilnika;
 - (d) izvesti redne obiske sumljivega gospodarstva, podrobno klinično ali patohistološko pregledati živali, ki so poginile ali za katere obstaja sum, da so okužene, in potrditi bolezen, če je potrebno tudi z laboratorijskimi testi;
 - (e) zagotoviti:
 - prepoved prometa in premikov živali iz in na sumljivo gospodarstvo;
 - zaporo živali v času, ko so vektorji aktivni, če meni, da so sredstva za izvedbo ukrepa na voljo;
 - redno dezinsekcijo živali, objektov in okolice z dovoljenimi insekticidi. Stopnjo dezinsekcije določi VURS, pri čemer upošteva obstojnost uporabljenega insekticida in klimatske pogoje;
 - neškodljivo uničenje trupel poginulih živali v skladu z uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1774/2002/ES.
- (4) Do uvedbe ukrepov iz prejšnjega odstavka mora imetnik živali, za katere obstaja sum, da so zbolele, sprejeti vse varnostne ukrepe iz prve in druge alineje točke (e) prejšnjega odstavka.
- (5) Ukrepe iz tretjega odstavka tega člena se lahko uvede tudi na drugih gospodarstvih, za katere se sumi, da so okužena.
- (6) Poleg navedenih ukrepov se za naravne rezervate, kjer živijo prostoživeče živali, lahko sprejme še dodatne ukrepe.
- (7) Ukrepi iz tretjega odstavka tega člena se izvajajo, dokler ni sum na bolezen modrikastega jezika uradno izključen.

5. člen

(cepljenje)

Cepljenje proti bolezni modrikastega jezika se lahko opravi samo v skladu z določbami tega pravilnika.

6. člen

(ukrepi po potrditvi bolezni modrikastega jezika)

- (1) Ko je bolezen modrikastega jezika uradno potrjena, mora veterinarski inšpektor poleg ukrepov tretjega odstavka 4. člena tega pravilnika odrediti oziroma izvesti naslednje ukrepe:
- (a) zakol živali, potreben za preprečitev širjenja bolezni. O vsakem takem ukrepu VURS obvesti Evropsko komisijo;
 - (b) neškodljivo uničenje trupel in obolelih živali v skladu z uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1774/2002/ES;
 - (c) ukrepe iz 4. člena tega pravilnika razširiti na gospodarstva, ki se nahajajo v polmeru 20 kilometrov (vključno z okuženim območjem) okoli okuženega gospodarstva;
 - (d) ustrezne ukrepe, sprejete v okviru Stalnega veterinarskega odbora pri Evropski komisiji (v nadaljnjem besedilu: Stalni veterinarski odbor), ob morebitnem preventivnem cepljenju proti boleznim modrikastega jezika pa mora VURS obvestiti Evropsko komisijo;
 - (e) opraviti epizootiološko poizvedbo v skladu s 7. členom tega pravilnika.
- (2) VURS lahko območje iz točke (c) prejšnjega odstavka razširi ali skrči na podlagi epizootioloških, zemljepisnih, ekoloških ali meteoroloških razmer in o tem obvesti Evropsko komisijo.
- (3) Če območje iz točke (c) prvega odstavka tega člena vključuje del ozemlja drugih držav v okviru Evropske unije, se meja določi v sodelovanju s pristojnimi organi zadevnih držav; če je potrebno, se lahko meja določi v skladu z mnenjem Stalnega veterinarskega odbora.

7. člen

(epizootiološka poizvedba)

- Na podlagi vprašalnikov, ki so pripravljeni v okviru načrta ukrepov za izkoreninjenje bolezni modrikastega jezika, izvede veterinar v zvezi s sumljivimi primeri ali izbruhi bolezni modrikastega jezika epizootiološko poizvedbo, ki mora vsebovati naslednje podatke:
- (a) čas, ki je pretekel od domnevne prisotnosti bolezni modrikastega jezika na gospodarstvu;
 - (b) možen izvor bolezni modrikastega jezika na gospodarstvu in določitev vseh ostalih gospodarstev, kjer bi se lahko živali okužile na isti način;
 - (c) prisotnost in razširjenost vektorjev bolezni;
 - (d) premike živali z in na okužena gospodarstva ali kakršenkoli odvoz živalskih trupel z okuženega gospodarstva.

8. člen

(okuženo in ogroženo območje)

- (1) Takoj po uradni potrditvi bolezni mora veterinarski inšpektor, poleg ukrepov iz 6. člena tega pravilnika, določiti meje okuženega območja s polmerom najmanj 100 kilometrov okrog okuženega gospodarstva in ogroženega območja, ki sega najmanj 50 kilometrov preko meje okuženega območja, in na katerem v zadnjih dvanajstih mesecih ni bilo opravljeno cepljenje. Pri tem mora upoštevati geografske, administrativne, ekološke in epizootiološke faktorje glede na bolezen in možen nadzor.
- (2) Če okuženo ali ogroženo območje vključuje del ozemlja drugih držav članic Evropske unije, se okuženo oziroma ogroženo območje določi v sodelovanju s pristojnimi organi zadevnih držav; če je potrebno, okuženo in ogroženo območje določi Stalni veterinarski odbor pri Evropski komisiji.
- (3) Stalni veterinarski odbor lahko na podlagi utemeljene zahteve VURS spremeni razmejitve območij iz prvega in drugega odstavka tega člena, ob upoštevanju:
- (a) njihove zemljepisne lokacije in ekoloških dejavnikov;
 - (b) meteoroloških pogojev;
 - (c) prisotnosti in razširjenosti vektorja;
 - (d) rezultatov epizootioloških poizvedb, opravljenih v skladu s prejšnjim členom;
 - (e) rezultatov laboratorijskih testov;
 - (f) uporabe protiukrepov, zlasti dezinsekcije.

9. člen

(ukrepi na okuženem območju)

- (1) Na okuženem območju veterinarski inšpektor odredi:
- (a) identifikacijo vseh posestev z živalmi znotraj okuženega območja;
 - (b) prepoved prometa živali iz okuženega območja.
- (2) Ne glede na prepoved prometa iz prejšnjega odstavka lahko veterinarski inšpektor v skladu z mnenjem Stalnega veterinarskega odbora dovoli promet za živali, ki se nahajajo na delu območja, kjer je dokazano, da ni vektorjev in da virus ne kroži.
- (3) VURS pripravi program epidemiološkega nadzora na okuženem območju, ki temelji na spremljanju kontrolnih skupin goveda ali drugih prežvekovalcev in spremljanju prisotnosti populacij vektorjev.
- (4) Poleg ukrepov iz prvega odstavka tega člena lahko VURS v skladu z mnenjem Stalnega veterinarskega odbora odredi zaščitno cepljenje živali proti bolezni modrikastega jezika in njihovo identifikacijo na okuženem območju.
- (5) O zaščitnem cepljenju mora VURS obvestiti Evropsko komisijo.

10. člen

(ukrepi na ogroženem območju)

- (1) Na ogroženem območju veterinarski inšpektor odredi ukrepe iz prvega, drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena.
- (2) Na ogroženem območju je prepovedano zaščitno cepljenje proti bolezni modrikastega jezika.

11. člen

(obveščanje)

VURS obvešča vse osebe na okuženem in ogroženem območju o omejitvah na teh območjih in skrbi, da obveščeni storijo vse potrebno za pravilno izvajanje ukrepov.

12. člen

(diagnostični postopki in testiranja)

- (1) Laboratorijsko testiranje izvaja NVI.
- (2) Nacionalni laboratoriji držav članic Evropske unije so navedeni v prilogi 1, direktive sveta 2000/75/ES. Naloge nacionalnih laboratorijev so navedene v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.
- (3) NVI mora zagotoviti povezavo z referenčnim laboratorijem Evropske unije v skladu s priložo 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

13. člen
(načrt ukrepov)

- (1) Načrt ukrepov, ki določa ukrepe v primeru izbruha bolezni modrikastega jezika (v nadaljnjem besedilu: načrt ukrepov), pripravi VURS in ga posreduje v potrditev Evropski komisiji.
- (2) Načrt ukrepov določa sredstva, opremo, osebje in ustrezen material, ki je potreben za hitro in učinkovito izkoreninjanje bolezni modrikastega jezika. Načrt ukrepov mora biti pripravljen v skladu s priložo 3, ki je sestavni del tega pravilnika.
- (3) Načrt ukrepov se lahko spremeni ali dopolni po postopku iz prvega odstavka tega člena.

14. člen
(prehodno obdobje)

- (1) Določbe tega pravilnika, ki se nanašajo na obveščanje in poročanje Evropski komisiji, se začnejo uporabljati z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.
- (2) Uredba in direktiva, na kateri se sklicuje ta pravilnik, sta do 1. maja 2004 na vpogled na VURS v angleškem jeziku in v prevodu v slovenski jezik.

15. člen
(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se glede ugotavljanja, preprečevanja in zatiranja bolezni modrikastega jezika preneha uporabljati navodilo o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje določenih živalskih kužnih bolezni (Uradni list RS, št. 30/99).

16. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-01-138/2003

Ljubljana, dne 11. februarja 2004.

EVA 2004-2311-0118

mag. Franc But I. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

* Ta pravilnik vsebinsko povzema Direktivo Sveta 2000/75/ES.

Priloga 1

NALOGE NACIONALNIH LABORATORIJEV ZA BOLEZEN MODRIKASTEGA JEZIKA

Nacionalni laboratoriji za bolezen modrikastega jezika so odgovorni za usklajevanje standardov in diagnostičnih metod, uporabo reagentov in testiranje cepiv, ki jih določi vsak diagnostični laboratorij v državi članici.

Zato:

- (a) lahko posameznim laboratorijem dobavljajo diagnostične reagente;
- (b) nadzorujejo kakovost vseh diagnostičnih reagentov, ki se uporabljajo v državi članici;
- (c) poskrbijo za izvajanje rednih primerjalnih testov;
- (d) hranijo izolate virusa bolezni modrikastega jezika iz primerov in izbruhov, potrjenih v državi članici;
- (e) zagotovijo potrditev pozitivnih rezultatov, dobljenih v regionalnih diagnostičnih laboratorijih.

Priloga 2

REFERENČNI LABORATORIJ EVROPSKE UNIJE ZA BOLEZEN MODRIKASTEGA JEZIKA

1. Referenčni laboratorij Skupnosti za bolezen modrikastega jezika:
AFRC Institute for Animal Health
Pirbright Laboratory
Ash Road
Pirbright
Woking
Surrey GU24 0NF
United Kingdom
Tel. (44-1483) 23 24 41
Fax (44-1483) 23 24 48

2. Naloge in dolžnosti referenčnega laboratorija Skupnosti za bolezen modrikastega jezika so:

- (a) usklajevanje metod ob posvetovanju s Skupnostjo, ki se uporabljajo v državah članicah za diagnostiko bolezni modrikastega jezika, predvsem z:
 - določanjem, hranjenjem in dobavljanjem sevov virusa bolezni modrikastega jezika za opravljanje seroloških testov in pripravo antiseruma;
 - zagotavljanjem referenčnih serumov in drugih referenčnih reagentov državnim referenčnim laboratorijem za standardizacijo testov in reagentov, ki se jih uporablja v vsaki državi članici.
- pripravo in hranjenjem zbirke sevov in izolacij virusa bolezni modrikastega jezika;
- redno organizacijo primerjalnih testiranj diagnostičnih postopkov v Skupnosti;
- zbiranjem in primerjavo podatkov in informacij o uporabljenih diagnostičnih metodah in rezultatih testov, opravljenih v Skupnosti.
- klasifikacijo izolacij virusa bolezni modrikastega jezika z uporabo naj sodobnejših metod, da bi omogočili boljše razumevanje epizootiologije bolezni modrikastega jezika;
- spremljanjem svetovnega razvoja na področju nadzorovanja, epizootiologije in preprečevanja bolezni modrikastega jezika;
- (b) aktivna pomoč pri identifikaciji središč okuženosti z boleznijo modrikastega jezika v državah članicah s preučevanjem izolacij virusa, ki so mu

bile poslane za potrditev diagnoze, klasifikacijo in epizootiološke študije;
 (c) omogočanje usposabljanja in obnovitvenih tečajev za strokovnjake na področju laboratorijske diagnoze, da bi uskladili diagnostične tehnike po vsej Skupnosti;
 (d) medsebojna izmenjava informacij s Svetovnim laboratorijem za bolezni modrikastega jezika, ki ga je imenoval Mednarodni urad za kužne bolezni (OIE) še zlasti glede globalnega razvoja v zvezi z boleznijo modrikastega jezika.

Priloga 3

KRITERIJI IN ZAHTEVE ZA NACIONALNI NAČRT UKREPOV

Nacionalni načrt ukrepov mora zagotavljati vsaj naslednje:

1. vzpostavitev krizne enote na državni ravni za koordiniranje izrednih ukrepov v državi;
2. seznam lokalnih kriznih centrov, ustrezno opremljenih za koordiniranje nadzornih ukrepov na lokalni ravni;
3. podrobne informacije o osebju, odgovornem za izredne ukrepe, njihovi usposobljenosti in odgovornostih;
4. možnost, da lahko vsak lokalni center hitro stopi v stik z osebami ali organizacijami, ki jih je izbruh bolezni neposredno ali posredno prizadel;
5. razpoložljivost opreme in sredstev, potrebnih za pravilno izvajanje izrednih ukrepov;
6. natančna navodila v zvezi z ukrepi, ki jih je treba sprejeti, vključno z načini uničevanja trupel živali, ko obstaja sum okužbe ali ko je ta potrjena;
7. programe usposabljanja za vzdrževanje in poglobitev znanja o postopkih na terenu in o upravnih postopkih;
8. zmožnosti za opravljanje avtopsije, seroloških in histoloških testov, ipd. v diagnostičnih laboratorijih, in za posodabljanje hitrih diagnostičnih tehnik (v ta namen je treba določiti določbe o hitrem prevozu vzorcev);
9. informacije o količini cepiva proti bolezni modrikastega jezika, za katero se sodi, da je potrebna v primeru, ko je treba uvesti izredno cepljenje;
10. urejevalne odločbe za izvajanje načrtov za delo v izrednih razmerah.